

STICHTING KASTEEL MIDDACHTEN

Jaarverslag 2010

Opening nieuwe brug naar de voorplaats, Tweede Pinksterdag 2010

Bestuursactiviteiten

Het bestuur kwam samen met de Raad van Advies bijeen te Middachten op 4 maart, en 27 oktober 2010. Op 20 oktober heeft het bestuur zonder de Raad van Advies vergaderd.

In de vergadering van 4 maart is door de rentmeester de lopende exploitatie en enkele in ontwikkeling zijnde projecten op het landgoed toegelicht. De begroting voor 2010 is vastgesteld. Het bestuur heeft haar voorzitter gemachtigd om de statuten te wijzigen en in overeenstemming te brengen met de nieuwe ANBI eisen. Andere onderwerpen die zijn besproken zijn de veranderende situatie rondom de subsidie voor de exploitatie van de tuin en het inrichten van de bibliotheek.

In de vergadering van 20 oktober zijn het jaarverslag en de jaarrekening van 2009 vastgesteld. De gewijzigde situatie rondom de exploitatie van de tuin is nogmaals uitgebreid besproken. Het bestuur besluit om in 2011 drie maal te vergaderen, waarvan eenmaal zonder de Raad van Advies.

In de vergadering van 27 oktober is de totale exploitatie van Middachten over het jaar 2009 toegelicht. Daarnaast is de Natuurcompensatie Nijmegen besproken, waarbij de stichting tevens partij is geworden. De exploitatie van de buitenplaats bij een veranderende markt is door de rentmeester aan de orde gesteld. Aansluitend aan de vergadering wordt door den heer B.J. van Benthem een lezing over het zilver op Middachten gehouden, waarbij ook de banden met Weldam en Twickel aan de orde komen. De voorzitter van stichting Twickel, de heer J.M. van de Wall Bake is hierbij als gast aanwezig.

De vergaderingen van 4 maart en 27 oktober zijn afgesloten met een lunch in de eetkamer.

Bestuurssamenstelling

Bestuurslid Graaf Christian zu Castell Rüdénhausen is op 21 januari 2010 overleden. Gedurende 2010 waren er verder geen bestuurswisselingen, er wordt gezocht naar invulling van de leeggevallen plek van Castell. Het bestuur bestaat per 31 december 2010 uit de heren Jonkheer G.F. Boreel (voorzitter), F.W.F.L. Graf zu Ortenburg (secretaris/penningmeester), F.J Duparc en Jonkheer R. Loudon.

Na afloop van het boekjaar is de heer mr. H.T.E.M. Rottinghuis toegetreden tot het bestuur.

Raad van Advies

De Raad van Advies bestaat per 31 december 2010 uit de volgende leden: Baron D. van Asbeck, de heer N.W. Conijn (tevens conservator van Middachten), E.V. Gatacre, A.O.F. graaf Soms zu Sonnewalde.

Financiën

Door een schenking van F.W.F.L. Graf zu Ortenburg sloot de stichting af met een positief resultaat van € 1.152.275, - De schenking van € 1.200.000, - is aangewend voor de afkoop van de gekochte zandwijnrechten (termijnbetaling) conform overeenkomst van levering d.d. 21 december 2006. Dit betrof de vijfde en tevens laatste termijn, hiermee is de koopsom afgelost.

Het exploitatieresultaat zonder deze schenking betrof daarom € 47.725, - negatief. De exploitatie van de stichting is sterk afhankelijk van de exploitatie van landgoed Middachten BV.

De deelneming in landgoed Middachten BV is ook over 2010 negatief. De BV sloot het boekjaar af met een negatief resultaat van € 12.945, -. De oorzaak hiervan moet deels worden gezocht in de algemene financiële situatie in Nederland. Dit heeft vooral gevolgen voor de zakelijke markt, die nog niet is hersteld. Maar de grootste tegenvaller vormde een terugloop met 1/3 van de bezoekersaantallen van de kerstopenstelling. Bij een gangbare kerstexploitatie had de BV met een positief resultaat kunnen afsluiten. De oorzaak wordt gezocht in een combinatie van slechte weersomstandigheden en concurrentie van naburige kasteelopenstellingen. De publieksactiviteiten zijn over het algemeen goed gelopen.

Helaas moet ook voor 2010 worden geconcludeerd dat de exploitatie van de stichting negatief is en dat (tijdelijke) financiering van de stichting door het landgoed essentieel is voor een afdoende liquiditeit. De jaarcijfers van stichting en landgoed Middachten BV samen maken duidelijk dat de exploitatie van kasteel en bijgebouwen niet toereikend is om dit complex in stand te houden.

Donaties en fondswerving

Van het Dinamofonds is een bijdrage van € 1.500, - ontvangen ten behoeve van onderhoud aan 16 tuinvazen. Deze vazen zijn met behulp van de Brhb regeling van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed door de eigenaar van Middachten gerestaureerd.

Ten behoeve van het boek 'Middachten, een landgoed in bedrijf' zijn de volgende giften ontvangen:

Bouwbedrijf Hoffman	€ 5.000,-
Rabobank Graafschap Midden	€ 2.100,-
Gemeente Rheden	€ 1.000,-
Bruggink advocatuur bv	€ 250,-
Fennema advies	€ 250,-

Beheer en restauratie interieur

In het totaal is in 2010 4 fte op het kasteel werkzaam. Gedurende 2010 is het interieur onderhouden door de huismeester, die werd geassisteerd door enkele medewerkers die op Middachten een werkplek 'in de luwte' vinden. Dit betreft een medewerker in dienst en twee ingehuurd medewerkers van Stichting Buitenbeheer. Gedurende 2010 is een schoonmaakster fulltime in het kasteel werkzaam geweest. Dit is mogelijk door een loonkostensubsidie van de gemeente Rheden. De conservator is gemiddeld een dag per week actief t.b.v. onderhoud in de vorm van begeleiding van het huispersoneel, restauratie en inventarisatie van de inboedel. Hij wordt daarbij een dag per week ondersteund door een vrijwilligster.

De heer B.J. van Benthem, een zilverexpert, heeft samen met conservator N.W. Conijn de zilveren voorwerpen op Middachten geïnventariseerd en in relatie gebracht met Twickel en Weldam. Hiermee is weer een gedeelte van het interieur in beeld gebracht en vastgelegd. De bedoeling is om aan dit thema in 2011 een expositie te wijden.

Firma Rentokil heeft het interieur periodiek gecontroleerd op plaagdieren en deze preventief bestreden.

In 2010 is voor een bedrag van ruim € 7.500, - een aantal kleinere onderhoudsrestauraties uitgevoerd. Een groot deel van dit bedrag is besteed aan restauratie aan diverse meubels waaronder nachtkastjes, een etagère en een commode.

Bibliotheek

Een belangwekkende deel van de bibliotheek van Middachten in langdurige bruikleen gegeven aan Nationaal Museum Paleis Het Loo. Per 1 juni 2010 is in goed overleg met Het Loo besloten om deze bruikleen te beëindigen en zijn de boeken naar Middachten teruggekeerd. Hiermee wordt voorkomen dat een belangrijk aspect van Middachten verdwijnt. De boeken moeten goed gehuisvest worden en er is besloten om de grote salon op de verdieping in te richten als bibliotheek. Hiervoor moeten passende kasten worden vervaardigd, dienen de boeken te worden gecatalogiseerd en de kasten te worden ingericht. In 2010 is begonnen met een plan op te stellen en offertes aan te vragen. Het ligt in de bedoeling om in 2011 voor dit project fondsen te werven.

Herstel brug west parterre

In 2010 zijn de werkzaamheden aan de brug van voorplaats naar Westparterre afgerond. Na bijna 40 jaar is er weer een brug aan deze zijde van de voorplaats. De totale kosten voor dit project bedragen € 67.400, - Dit bedrag is voor 95% gefinancierd met fondsen en subsidies.

De brug is op Tweede Pinksterdag tijdens de Dag van het Kasteel/Park in bijzijn van de familie geopend door de Gedeputeerde Cultuurhistorie van de provincie Gelderland, mevrouw A. van de Kolk.

Kasteelpark, kuipplanten en voorplaats

De stichting nam in 2010 een groot deel van het reguliere onderhoud aan het park (buiten de tuinmuren) voor haar rekening. Hiervoor zijn 748,50 gesubsidieerde hoveniersuren van Stichting Particuliere Historische Buitenplaatsen (PHB) ingehuurd. Daarnaast is gezorgd voor inplant van de voorplaats met eenjarigen.

Activiteiten

Symposium 'Kasteel Middachten – Anno 2010'

In 2010 is het 25 jaar geleden dat de heer N.W. Conijn samen met I.A. Gravin zu Ortenburg zijn begonnen met het weer inrichten van het kasteel. Aan hen is het te danken dat het kasteel in oude glorie is hersteld. De heer Conijn is ook sinds 25 jaar aan Middachten verbonden, eerst als beheerder van huis en tuin, later als conservator. Ter ere van deze gelegenheid heeft

de stichting op 23 april een symposium georganiseerd. Dit symposium is voorgezeten door Jonkheer mr. G.F. Boreel, voorzitter van de stichting. Tijdens dit symposium zijn de volgende inleidingen verzorgd:

- Mevrouw dr. Charlotte van Rappard – Boon, voormalig Hoofdinspecteur Cultuurbezit – ‘Buiten(s)huis – Het historische landhuis in een hedendaagse omgeving’
- De heer dr. Eloy Koldewij, interieurspecialist bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed – ‘Leven in toen, genieten in de toekomst – Het interieur op buitenplaatsen’
- Mrs. Selma Schwartz, Curator of Porcelain and Special projects, Waddesdon, The Rothschild Collection – ‘Moving forward: The transformation of a private residence into a visitors attraction’.

Tijdens het symposium kreeg de heer Conijn een aquarel van ‘Middachten, anno 2010’ in vogelvlucht aangeboden van de hand van de heer J.N. Egas. Een afdruk van het origineel wordt vanaf nu gebruikt voor de publieksfolders.

Boek ‘Middachten, landgoed in bedrijf’

De stichting heeft in samenwerking met uitgeverij Diepenmaat uit Dieren een boek uitgegeven over leven en werken op Middachten. Een fotograaf heeft een jaar lang alles op Middachten op de voet gevolgd. Een redactieteam onder leiding van de rentmeester heeft deze foto’s ingedeeld en professioneel laten vormgeven. Het landgoed als werkplaats, ontmoetingsplaats, kerst, symbiose tussen natuur en cultuur en de samenbindende werking van Middachten komen aan bod. Het boek is geschikt om als promotie voor Middachten te gebruiken.

Op 19 november is het boek feestelijk gepresenteerd met een symposium op Middachten, waarbij de heer ing. A.T. Fennema een inleiding hield met de titel: ‘Landgoed in bedrijf, verleden en heden en dr. ir. M.C.H. Wagemans van het Innovatienetwerk sprak over het ‘landgoed als recept voor de toekomst’. Hierna is het boek door F.W.F.L. Graf zu Ortenburg aangeboden aan dr. ir. R.H.A. Plasterk, voormalig minister van OCW.

Het boek zal via boekhandel en eigen winkel te koop zijn. De kosten van uitgifte van het boek zijn volledig gedekt door fondswerving.

Openstelling

Verspreid over het jaar is het kasteel enkele dagen opengesteld voor publiek. Tijdens de geweiententoonstelling, Outdoor Gelderland/Kasteelfair Middachten, de zondagen in juli, Open Monumentendag en de kerstopenstelling in december kan het huis worden bezichtigd. Daarnaast kan op afspraak gedurende het hele jaar een rondleiding door het huis worden aangevraagd. Tijdens de zomeropenstelling ontving het kasteel zelf totaal 1770 bezoekers, dit is minder dan in 2009 (3751) en meer dan in 2008 (842) bezoekers. Een belangrijke oorzaak wordt gevonden in de weersomstandigheden tijdens enkele zondagen in juli. In het totaal trok Middachten (huis en tuin) in 2010 16.500 bezoekers (exclusief Outdoor Gelderland). Tijdens Outdoor Gelderland bezochten naar schatting 35.000 bezoekers Middachten.

Vrijwilligers zorgden in samenwerking met het personeel voor toezicht en ontvangst tijdens de openstelling in het huis.

Rondleidingen

Gedurende het jaar werden 17 rondleidingen verzorgd door het huis, al dan niet in combinatie met een rondleiding door de tuinen (daarnaast nog 6 rondleidingen enkel door de tuinen). Dit is iets meer dan in 2009 (14) en 2008 (15). In het totaal betrof dit ruim 700 bezoekers (500 in 2009) bezoekers. Aan de hand van het aantal reserveringen voor 2011 zien we dat de stijgende trend wordt voortgezet.

Expositie oranjerie

Ook in 2010 is de oranjerie gedurende het zomerseizoen ingericht met een expositie. Kunstschilder Wiebe van der Zee heeft zijn aquarellen geëxposeerd. Hierbij waren ook enkele werken die van boerderijen op Middachten zijn gemaakt.

Personeel

Er vonden geen personeelwisselingen plaats. Bij de stichting is alleen de huismeester G.H. Schierboom in dienst. De kosten hiervan worden grotendeels gedragen door de eigenaar van Middachten. Daarnaast worden enkele werknemers ingehuurd. Via Stichting Buitenbeheer Gelderland zijn de heer B. Verbeek en mevrouw M. van Manen (50%) werkzaam in het kasteel ten behoeve van schoonmaakwerkzaamheden in kasteel, bijgebouwen en op de voorplaats.

Vrijwilligers

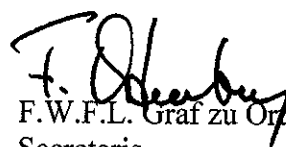
Zonder de inzet van de ca. 60 vrijwilligers is openstelling van huis en tuin niet mogelijk. Het is belangrijk dat er tussen deze vrijwilligers, familie en professionele organisatie een goede binding en communicatie is. Zowel in mei als in november is een vrijwilligersbijeenkomst gehouden, waar informatie is gegeven over de activiteiten in huis en tuin en waar er volop gelegenheid was voor ontmoeting. De coördinatie van het vrijwilligerswerk is ook in 2010 uitgevoerd door echtpaar J. Jansen – Weeda, in overleg met mevrouw A.J.M. Groenen, in dienst bij de familie.

Enkele vrijwilligers maken op regelmatige basis zeer veel uren voor de stichting. Zij ontvangen hiervoor een bescheiden vrijwilligersvergoeding. Het betreft wekelijkse ondersteuning van de conservator ten behoeve van het interieur, ondersteunende kantoorwerkzaamheden, schoonmaakwerkzaamheden, bemensing van het winkeltje in de oranjerie en coördinatie van al het vrijwilligerswerk.

Aldus vastgesteld te Middachten d.d. 8 juni 2011

Jonkheer G.F. Boreel
Voorzitter

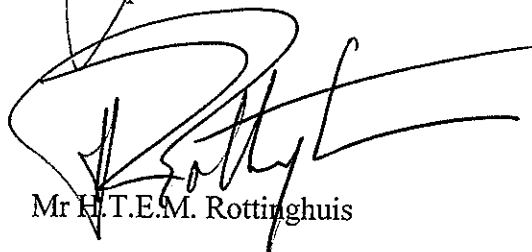

F.W.F.L. Graf zu Orzenburg
Secretaris

F.J. Duparc

Jonkheer R.H. Loudon

Mr H.T.E.M. Rottinghuis

